

1

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

Není pokrytcem ten, kdo hřeší, chodí do kostela a snaží se hledat cestu k Bohu, ale ten, kdo se tváří velmi ctnostně, ale ve skutečnosti není.

Marek Orko Vácha

Úvodní slovo

Milí přátelé, farníci, bratři a sestry,

dnes chci především poděkovat: po více jak devíti letech kostelnické služby dochází ke „střídání stráží“. Pavel Pandan Zahradník ze zdravotních důvodů odchází a místo něj nastupuje David Štancl. Již delší dobu jsme cítili, že Pavlovy zdravotní obtíže se zhoršují. I tak, jako „dočasně zastupující půlkostelník“, jak se označoval ve svých příspěvcích v Tomáškově, vydržel obdivuhodně dlouho, a já mu za to chci z duše poděkovat. Neměl to se mnou vždy lehké, ale snášel

to celkem trpělivě. Jistě jste mnozí poznali jeho dobrotu, péči a snahu pomáhat. To, co jsem poznal já, a co není na první pohled zřejmé, je to, že je mužem hluboké víry a intenzivní modlitby. A to byl i základ jeho služby oltáři a farnosti a jsem za to vděčný. Z života farnosti nám ovšem „Pandan“ zas tak rychle nezmizí: doufám, že bude ještě dlouho pokračovat jako redaktor a editor našeho farního zpravodaje. Nezbývá než přání, aby mu zdraví sloužilo, a dá-li Bůh se i zlepšilo.

Pak je tu ještě jeden dobrý člověk, kterému nedokážu být nikdy dost

vděčný, a to je Lud'ka Koukalová, která začala sloužit ve farní kanceláři už v době farářování otce Pavla Posáda, a skončila před pěti lety. Před pár dny děkovala za požehnaný a dlouhý život, který jí Pán dopřál, a věříme, že ještě dopřeje. Díky za ni.

A nakonec: už je za dveřmi Farní den! S Vámi všemi se těším na setkání – již příští neděli!

Váš farář Jan Mráz

Informace

- **Farní den** bude v neděli **20. září od 14 hod.** v zahradách pod Petrovem. V 15 hod. začne společný program úvodním slovem Mons. Jana Mráze a zazpívá schola pod vedením Jáji Zukalové. Budeme rádi za příspěvky na společný stůl. K dispozici bude káva, pivo, nealko a drobné občerstvení. Mapka s místem konání je na vývěskách v kostele a na letáčcích v lavicích. Všechny vás srdečně zveme. Přijďte si popovídat a lépe se seznámit.

- **Schola od sv. Tomáše** začne zkoušet v 16.30 hod. a zpívat na úterních dětských mších svatých v 17.30 **od 15. září**. Rádi přivítáme i nově příchozí, kteří se chtějí zapojit.

Prosba o úctu k Eucharistii

Náš spirituál pro jáhenskou formaci P. Jan Pavlík SJ nám při duchovní přípravě vypravoval o svém pobytu v komunistickém vězení. Po neuvěřitelných 9 měsících na samotce se dostal do společenství dalších zavřených kněží, řeholníků.

Jejich první a zásadní starostí bylo, jak si obstarat aspoň trochu vína pro tajné a riskantní sloužení mše sv. To se dá získat z obyčejných rožinek jednoduchým vykvašením, když nebyl problém odřít si trochu chleba. Zajímavé na tom bylo to, že P. Pavlíkovi a spoluvěznům ty rozinky do vězení propašovala jedna civilní zaměstnankyně (zřejmě uklízečka) – Ruska!

Proč to tady vlastně píšu?

Na 23. neděli v mezidobí při 9. mši sv. P. Pavel Hověz v promluvě připomněl zvláštnost našeho kostela při rozdávání Eucharistie, kdy se Eucharistie podává hlavně okolo oltáře. A tady je ten převážně nedělní problém, nebo spíš zlovyk. Věřící nechávají podávající – kněze (jáhny) a pomocné rozdavatele čekat, než se rozhodnou a přijdou k oltářnímu stupni. Já jsem se při oné mši sv. nedočkal, a tak jsem musel jít do boční lodi, kde se přece jenom vytvořila řada

přijímajících a k mé radosti i s malými dětmi, které si přišly pro křížek na čelo.

Ta neochota, liknavost je určitě důvod k zamyšlení a ke změně k lepšímu. Úcta k rozdateli Eucharistie je tady až na druhém místě, horší je to s úctou k Eucharistii, která je Někdo, ne jen něco...

Takže tady je jasný návod a prosba: přicházejte prosím k přijímání Eucharistie ihned po recitaci „Pane, nezasloužím si...“, ať skutečně dobře a s pokorou přijmete Kristovo tělo a před přijetím zřetelně odpovíte: Amen, jako své osobní vyznání.

To vám přeje

jáhen Jiří Palacký

Poprázdninový pozdrav

Milí farníci a čtenáři Tomáška,

znovu vás srdečně zdravím po čase prázdnin a dovolených! Doufám, že jste prožili požehnaný čas odpočinku a načerpali sílu do dalších dní. Někoho z vás možná dovolená ještě čeká.

Zvláště chci pozdravit také vás, děti, žáky a studenty. Do nového školního a akademického roku vám přeji

hojnost Božího požehnání, moudrost, trpělivost i radost z objevování.

Konec letních dnů a začátek školního roku přináší přirozený rytmus něčeho nového. To v nás může vyvolat nepokoj, nejistotu a obavy. Nebojme se nadcházejících kroků ani výzev, které nás čekají. Vykročme do tohoto období s nadšením a otevřeným srdcem. Bůh má totiž pro každého z nás připravené nové úkoly a příležitosti a plně s námi počítá. Neposílá nás do nových dní samotné, ale kráčí věrně po našem boku.

K tomu mi přijde povzbuzující událost z Písma, kdy Jozue přebírá vedení lidu po Mojžíšovi a stojí před dosud největší výzvou svého života — vstoupit do neznámé země a přijmout novou odpovědnost. Hospodin mu neříká jen pouhá slova útěchy, ale přímo přikazuje: „Bud' klidný a silný, neděs se a neměj z ničeho strach. Ve všem, co podnikneš, bude totiž s tebou Hospodin, tvůj Bůh.“ (Joz 1, 9).

Bohu díky za každou novou výzvu, před kterou nás Pán staví. Nezapomínejme na tento jasný příkaz našeho Pána a nezklamme jeho důvěru, kterou do nás vkládá. Přeji každému z nás požehnaný, radostný a nadějí naplněný čas!

Bůh vám žehnej na přímluvu Panny Marie +

o. Lukáš

Parkování u kostela

V minulosti byli někteří farníci zvyklí přijíždět autem až ke kostelu a parkovat na parkovišti, kam ovšem mají povolený vjezd pouze vozidla Katastrálního úřadu a je vybaveno závorou. Přibližně před rokem přestala bývat závora po pracovní době otevřená, a zjistili jsme, že je to důsledek nových pravidel, která KÚ zavedl. Jednal jsem tehdy o umožnění vjezdu, což se podařilo.

Bohužel, nebyly dodržovány podmínky, za kterých nám KÚ vjezd a parkování umožnil. Viníky nechci hledat, i když o některých dobře vím. Také vím, že někteří o tom, že nějaké podmínky existují, neměli ani tušení, což bylo mj. i důsledkem přílišné benevolence pánů kostelníků, kteří závoru ovládali. Důsledkem bylo letos před prázdninami opětovné znemožnění vjezdu na parkoviště pro naše farníky.

Po této nepříjemné události jsem považoval za potřebné s dalším jednáním nějakou dobu vyčkat, než se „zklidní vody“ a přestanou se na dané ploše vyskytovat neoprávněná vozidla. „Služební“ vjezd nám ovšem byl i nadále povolen.

Nyní, po novém jednání, nám KÚ znovu povolil parkování vozidel,

a to pouze během nedělních bohoslužeb (a jen pro starší lidi či držitele ZTP s viditelně umístěnou kartou) s tím, že budeme kontrolovat oprávněnost jejich vjezdu. Dále je tu podmínka obsazení parkoviště maximálním počtem 8 vozidel a ponechání volného průjezdu na nádvoří KÚ. Když tedy uvážíme, že na mše v 9 a v 11 hodin přijíždí varhaník, máme dalších 7 míst pro parkování.

Jak to budeme dělat prakticky? Kdo potřebuje zaparkovat, ve chvíli, kdy už stojí vozidlem před závorou (ne dříve!), zavolá na telefon **735 537 797**, který obsluhuje pan kostelník David Štancl nebo někdo jím pověřený. Po ověření, že jsou splněny podmínky, bude vozidlo vpuštěno za závoru a řidič si v sakristii vyzvedne parkovací kartu, kterou umístí za čelní sklo. Tu po skončení bohoslužby zase vrátí. Při odjezdu se stačí vozidlem pomalu přiblížit k závoře a ta se automaticky zvedne.

Děkuji všem za pochopení, a prosím o respektování daných pravidel, abychom nepřišli i o tuto omezenou možnost vjezdu a parkování.

Jan Mráz, farář

Knihy v kostele

Možná jste si všimli, že vzadu na stolečku spolu s různými letáky nacházíte také mnohé docela zajímavé publikace. Jak se tam objevují?

Když jsem k vám před pěti lety nastoupil ve funkci výpomocného kněze, napadlo mne nabídnout vám k volnému rozebrání zbytek různých knížeček a brožur, které jsme na mém předchozím působišti na Lesné vydávali pro podporovatele stavby tamějšího kostela. Mohli jste si je odnést zcela zdarma. Po nějaké době se na mne obrátily sestřičky karmelitky z Prahy-Hradčan, které zakoupily devastovaný statek v Drastech u Prahy a chtěly ho přebudovat na kostel a klášter, abych jim poradil, jakým způsobem by se daly shánět finanční prostředky. Od té doby je různým způsobem podporuji. Mimo jiné mne napadlo do oněch publikací vlepovat štítek s prosbou o jejich podporu a s číslem jejich účtu. Knížečky z Lesné se brzy rozebraly, a tak jsem požádal o spolupráci otce Marka Dundu a Pavla Zahradníčka, zda by pro tento účel nevěnovali nějaké publikace, které vydávají jako přílohy k časopisu Milujte se. A opět i do těchto knížek jsem vlepoval štítek s prosbou o podporu stavby kláštera a kostela v Drastech. Sestřičkám se

po několika letech podařilo z onoho zpustlého statku vybudovat moderní klášter s krásným kostelem a už svoje snahy o získávání financí ukončují.

Mezitím se na mne obrátili budovatelé nového kostela v Neratovicích u Mělníka a po nějaké době mne požádali, abych se stal spolupatronem jejich úsilí. Vážím si jejich důvěry. Neratovice jsou městem s šestnácti tisíci obyvateli, které vzniklo, s rozvojem velké chemické fabriky Spolana, z původní vesnice s malou barokní kaplí. Věřící proto musí navštěvovat bohoslužby v širokém okolí. Lidé, kteří se rozhodli v Neratovicích kostel vybudovat, jsou v mých očích hrdinové, protože si moc dobře umím představit, jaké práce, starosti a námahy musejí podstoupit. Mimo jiné jsem je začal podporovat i tím, že do oněch publikací vzadu na stolečku vlepuji štítek tentokrát s prosbou o podporu jejich díla. Pokud se rozhodnete jim pomoci, nedávejte prosím svůj příspěvek do kostelní pokladničky, ale pošlete jej převodem na jejich účet. Uděláte jim radost, když do zprávy pro příjemce uvedete svoji adresu, aby vám mohli poděkovat. Děkuji vám za vaši pomoc! V neděli 7. června jsme se zástupci farnosti navštívili Neratovice i Drasty – víc o tom v článku v červnovém čísle Tomáška.

Za pět let se oněch knížeček a brožurek v našem kostele rozebralo na tři tisíce kusů. Věřím, že mnohé vás oslovily a obohatily a na uvedené účely jste poslali svůj příspěvek. Pán vám to odplatí! Aspoň tímto svým malým podílem zúčastnit se příběhu stavby kostela a kláštera je úžasná věc, která se ne každému podaří. Když se spojí velké množství dobrých lidí, vznikne úžasné Boží dílo.

Poznámka: sami na stoleček v kostele knížky, které se vám nehodí, prosím dávejte jen po domluvě s námi kněžími: o. farářem, o. kaplanem nebo se mnou. Děkuji.

P. Pavel

Bůh v mém životě

Bůh v mém životě je název oblíbené rubriky v Katolickém týdeníku. Lidé tam píšou o svých zážitcích, ve kterých poznávali Boží vedení či zásahy, vyslyšení svých proseb, třeba i na přímluvu Panny Marie či nějakého svatého. Myslím, že číst či slyšet tyto zkušenosti je povzbuzující pro každého věřícího.

Chci vás požádat, abyste i vy napsali, jak vás Pán provázel a vede, a abyste se o své zkušenosti rozdělili. Tímto způsobem jsme na Lesné během

let vydali pro naše podporovatele tři sborníky. Chtěl bych udělat jejich revizi a doplnit je vašimi příběhy. Později je vydáme na podporu stavby kostela v Neratovicích.

Prosím zamyslete se i vy a napište mi své příběhy o Božím vedení na **phovez@seznam.cz**. Kdo nemá internet, může svou zkušenost napsat třeba rukou a předat mi ji v sakristii. Diskrétnost a anonymita budou samozřejmě zachovány. Děkuji! Těším se na vaše příspěvky.

P. Pavel

Z farní charity

Milí přátelé!

Setkáváme se po prázdninách opět na stránkách Tomáška. Především bychom vám chtěli poděkovat za příspěvky, kterými jste začátkem července podpořili sbírku na dostavbu fary v ukrajinském městě Teresva. Jak už jsme vás informovali, vybralo se 30 000 korun a 45 Euro. Peníze jsme předali v prvním srpnovém týdnu na Ukrajině do rukou faráře řeckokatolické farnosti v Teresvě, Petra Deketa, který náš dar přijal s velkou vděčností.

Dary

Další příspěvky do charitní pokladničky jsme použili takto:

LL – Likvidace lepry	2 000 Kč
Světlo pro svět – prevence a léčba slepoty a systémová podpora osob s postižením v rozvojových zemích	2 000 Kč

Těšíme se, že se opět budeme setkávat nejen na stránkách Tomáška i v začínajícím školním roce. Požehnaný každý den vám přejí a vyprošují

Dobrovolníci farní charity

Ozvěny z letošní Charis

Letošní ročník konferenčního setkání **Charis** (dříve známého jako Katolická charismatická konference) na brněnském výstavišti BVV se nesl v síle verše:

„Především střež a chraň své srdce, protože z něho vychází život.“ Př, 4, 23

O své duchovní bohatství se s námi podělila řada skvělých přednášejících.

Srdce průchodné pro Boží věci

Oblát **Vlasta Kadlec** nám přiblížil, co to vlastně znamená mít „čisté srdce“. Nejde o bezchybnou mravní

sterilitu, ale o srdce, které je „**průchodné**“ pro **Boží věci**. Je to srdce, které není zahleděné do sebe, ale vychází vstříc společenství. Srdce, které do sebe nechá vtékat světlo vědomí, že já sám jsem Bohem milovaný. Kdo miluje, poznává Boha a svítí do tohoto světa.

Co (ne)znamená odpustit?

Velmi praktickou přednáškou nás provedl **profesor Stanislav Pacner**. Ukázal nám konkrétní kroky, co odpustění je a co naopak není:

- **Odpustění NENÍ:** zapomenutí, schvalování špatného činu, předstírání, že se nic nestalo, ani automatické znovunastolení původního vztahu.

- **Odpustění JE:** vědomé rozhodnutí vzdát se práva na zlost, vztek a zášť. Je to postoj velkorysosti, slitování a tvořivý čin, který začíná psát novou budoucnost. Znamená to vědomě přát dobro tomu, kdo mě zranil, a mluvit o něm s úctou.

Zazněla také osvobozující myšlenka, že proces odpustění je individuální a každý z nás k němu potřebuje jinak dlouhý čas.

Víra není naivita

Redemptorista **Jožka Mihok** navázal na předchozí témata s jasným poselstvím: Víra není naivní optimismus. My nevěříme proto, že

„bude dobře“, ale proto, že **Bůh je dobrý**.

Sami nad neodpuštěním a svými stíny nezvítězíme. Prvním krokem je přiznat si, že máme problém, který sami nezvládneme a otevřít se Boží milosti – nechat se zachránit Ježíšem. Jožka se s námi podělil o nádherná svědectví lidí, jejichž rozbité životy Ježíš skrze odpuštění od základu proměnil.

Tyto pravdy okamžitě přecházely do modlitby. Během adorací se Jožka v modlitbě (skrže slovo poznání) obracel k Ježíši s prosbami za konkrétní lidi a jejich bolesti.

Konference plná života, dětí a chval

Rána i večery patřily společným i osobním modlitbám chval. Kapely se na podiu střídaly, a tak i letošní konference byla opět o něco živější a rostla do plnosti i díky těm, kteří se nebáli projevit dar modlitby v pohybu. K poctě a uctívání Ježíše Vítěze vlály prapory, a nejen mládež projevovala radost z Jeho blízkosti tancem.

Živo bylo nejen v hlavním pavilonu F. **Téměř 1 000 dětí** mělo svůj vlastní bohatý program v pavilonu V a podruhé v historii měla v „Péčku“ část svého programu odděleně i mládež.

Stavění mostů a síla žehnání

Silným momentem bylo eku-
menické setkání. Naši protestantští bratři společně s katolíky svědčili o vzájemné lásce a spolupráci, která už přesahuje i naše hranice. **Bratr David Loula a Jakub Sadílek** inspirovali svým svědectvím o smíření křesťanů v dalekém Japonsku. **Sestra Vlasta** zase ukázala, jak jednoduše se dají stavět mezidenominační mosty přímo v místech, kde žijeme – stačí mít touhu, vykročit a Bůh sám už zapálí srdce a otevře dveře.

V neděli nás **manželé Muchovi** povzbudili k tomu, abychom byli nositeli požehnání pro druhé. Svědectví o tom, jak krásné ovoce požehnání přináší, když učitelé žehnají dětem ve školách, nebo jak mocně Bůh jedná skrze naše žehnání v rodinách a farnostech, v nás rezonuje dodnes.

Velké DÍKY organizátorům

Na závěr patřil obrovský potlesk a vděčnost celému týmu organizátorů a dobrovolníků. Mnozí z nich sloužili v Brně na BVV **již poosmnácté!**

Děkujeme jim za jejich čas, sílu a srdce na dlani, díky nimž mohla letošní Charis žít a přinést do našich životů tolik dobrého ovoce.

Klára Kengi Koukalová

Bernie je generálka

Naše bývalá pastorační asistentka sestra Bernadeta Jarmila Prášková OP se v červenci stala generální představenou řádu dominikánek. Vždy usměvavá Bernie se s velkým elánem obětavě zapojila do mnoha našich farních aktivit, a přestože u nás byla jen dva roky, pro všechny, kteří jsme ji mohli blíže poznat, je nazapomenutelná. Dominikánky si nemohly vybrat lépe.

Ať se Bernie v nové funkci daří a ať cítí a posiluje ji vědomí, že od Tomáška k ní proudí jen láska, obdiv, úcta a přání toho nejlepšího.

Ať jí Bůh žehná!

Pavel Pandan Zahradník

Tábor CRUCIATAE 2026

Rok se s rokem sešel, Bahenský potok opět učinil údolí o chlup hlubší a les jako by už vyčkával náš příjezd. Letošní tábor nás zavedl do vrcholného středověku a nesl se ve znamení křížových výprav.

Tábor by ovšem nemohl začít bez řádné stavěčky. Zatímco lékaři a odborníci během posledního červnového víkendu vyzvali veřejnost k omezení fyzické aktivity na minimum a doporučovali vyhýbat se pobytu na přímém slunci, my jsme se navzdory neúprosnému vedru vydali na místo určené postavit tábor. Nabízela se až úsměvná paralela se stavěním křížáckého ležení kdesi uprostřed pouště. Díky opravdu hojné účasti však byl tábor rychle postaven a přeživší se mohli už v sobotu večer příjemně ochladit v lučickém rybníku.

Vlna veder skončila krátce po příjezdu dětí symbolickou bouřkou, která sice posunula začátek, ale nepřerušila zahájení tábora zahajovacím ohněm. Letos jsme na táboře přivítali čtyři nováčky, a to nejen z řad vlčat. Počty ve vedení navíc rozšířili dva bývalí účastníci tábora.

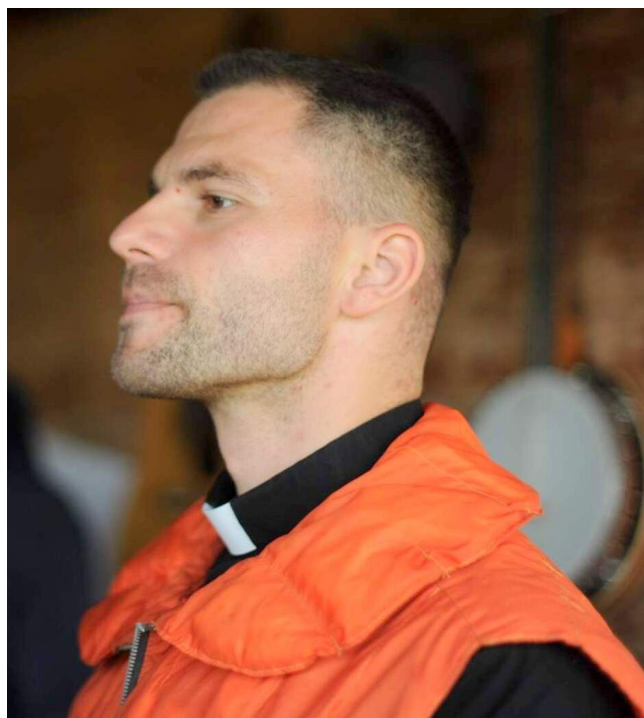

Kromě tradičního zpívání táborové písně před jednotlivými etapami byli kluci vtahováni do děje také prostřednictvím krátkých napínavých scének. Saraceni se s křížáky obvykle opravdu nemazlili. Oficiální noční přepad jsme letos zažili pouze jeden, zato nás pravidelně přepadala hejna chroustů. Kluci se této nepříjemnosti postavili čelem a se svými meči a štíty se vrhali do boje s chrousty s obdivuhodným nadšením. A byl to boj mnohdy opravdu urputný. Ke zdokonalení šermířských schopností i rozšíření znalostí o historickém šermu nás navštívili skuteční šermíři – Klára Burešová se svým přítelem. Představili nám různé druhy mečů a štítů a především techniky, jak s nimi správně bojovat. Obstáli dokonce i po vyfasování našich vlastních zbraní – mečů z mirelonu omotaných černou páskou a papundeklových štítů.

Méně příjemnou tvář války nám naopak přijel představit Tadeáš Pala se svým kolegou, kteří pravidelně jezdí pomáhat na Ukrajinu přímo na frontovou linii na Donbas. Kromě poutavého vyprávění a fotografií si kluci mohli vyzkoušet na vlastní kůži jedenáctikilovou neprůstřelnou vestu s přilbou nebo správnou aplikaci škrtícího turniketu.

V neděli k nám na tábořiště zavítal náš kaplan Lukáš a také oddíl Severeck, abychom společně slavili mši

svatou – přímo v den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Otec Lukáš měl navíc narozeniny, a tak kromě bonbonů a lahve prosecca obdržel i nevyhnutelné narozeninové vykoupání v hrázce (a dokonce dobrovolně!).

Kromě téměř každodenních etap byl program tábora velmi pestrý. Kluci si užili běhací hry, strategické aktivity, tvoření i různé workshopy, které je jistě obohatily v mnoha směrech. Pravidelný pětiprogramový denní režim narušil až předposlední den, kdy etapové skupiny vyrazily na osudný puťák. Ten letos výrazně zamíchal průběžným pořadím a téměř se naplnila slova Písma, že poslední budou prvními a první posledními.

Tábor jsme zakončili slavnostním ohněm v pátek večer, při kterém byly vyhlášeny výsledky celotáborové hry a předány ceny. Letos při nás opět stáli andělé a všichni svatí – výjezdů do nemocnice bylo přesně nula. Velký dík patří kromě nich také celému vedení, které svou neochvějnou pracovitostí a odhodláním přispělo ke skvělému průběhu tábora. Velký obdiv si zaslouží i všichni účastníci, zejména vlčata, která statečně bojovala nejen ve hrách, ale i v každodenních výzvách. Uroněných slz bylo letos jen poskrovnu.

Věřím, že tábor přinesl dětem i nám vedoucím mnohem víc než jen zážitky a krásné vzpomínky. Tahle živá komunita je totiž opravdu něčím výjimečnou.

Pet' a Zelenka

KOLA et labora

Kdo si vloni v září pozorně přečetl článek na téma „tomáškovská cyklodolená“, zejména poslední návodnou větu, možná jej už tehdy napadlo, kam naše kroky, pardon kola směřovala... Kdo by naši zemi neznal, mohl by být překvapen, že při překonávání jedné výrazné skalní bariéry za Hronovem (Broumovské stěny) se skrývá nevelká, ale o to úhlednější a líbeznější, jen mírně zvlněná a hlavně úrodná Broumovská kotlina (uzavřená na severu horami

Javořími), kterou již v raném středověku zvolili benediktinští mniši z Břevnova za optimální místo pro další rozvoj v duchu výše uvedeného (poněkud upraveného) hesla. Ano, dům hostů zřízený v části mohutného barokního čtyřkřídlí broumovského kláštera náležejícího nyní opět břevnovským benediktýnům, resp. jimi zřízené nadaci, se stal, od neděle 2. 8. do neděle následující, naším dočasným a v mnohém specifickým útočištěm...

Jak se bydlí v klášteře?

Zvenku – od severu při příchodu od citlivě rekonstruované klášterní zahrady po kamenném obloukovém, sochařsky zdobeném mostě si nedovedu představit honosnější barokní rezidenci nesoucí na fasádě všechny trumfy svých tvůrců – zejména Kiliána Ignáce Dientzenhofera a dalších špičkových pražských barokních umělců. Budova sice obsahuje i dosud nepřístupné opatské sály ve 2. patře, jinak však nejvyšší – páté, k ubytování určené patro, působí oproti fasádám až překvapivě stroze. Těžkými dveřmi uzavřené, klenuté, dubovými trámy na podlaze, obyčejným stolkem, postelí, dvěma židlemi a umyvadlem vybavené mnišské cely s nutností putovat za daleko slyšitelného klapání přezůvkami za každou tělesnou potřebou včetně hladu do poměrně vzdálených toalet, sprch i jídelny. Snídaně formou švédských bufetů poměrně kontrastovaly s řeholní střídmostí ubytování. Budíček měl každý z nás tak nějak fyziologicky... Obtížnější to bylo s večerkou. Ta, resp. Silentio, měla platit úderem odbití dvaadvacáté večer. V té době probíhaly však v jídelně ty nejzuvivější diskuse nad trasou následujícího dne. Místy jsme si skoro roztrhali občanky, jak jsme každý chápali právě svůj návrh za ten nejdokonalejší a bylo to nutno názorně vysvětlit i svému

nejbližšímu okolí stůj co stůj. Tento názor nesdíleli někteří „sedmispáči“, na jejichž únavě měly podíl hlavně jejich aktivní, nezletilé a hlavně nezdolné děti, kteří sem za podobným (možná ne až tak vyhraněným sportovním), spíše však relaxačním cílem přijeli z jiných míst naší vlasti a o večerní silentio si docela kontrastně i atypicky (tedy velmi nahlas) řekli.

S ohledem na někdy trochu jednostranné zaměření a poměrně vysoké ceny broumovských restaurací, místa večeří jsme střídali a tím si i obstojně prohlédli větší část města.

Všudypřítomné pískovce i baroko

Letošní pobyt začínal a končil poněkud netradičně – nedělí. Před námi totiž prostory kláštera dočasně obývali hornisté a známým zvukem lesních rohů rozeznívali ony klenuté prostory. Úplně jsem si tu hudbu dokázal ve zdejších freskových sálech představit. Broumov je dost typické pohraniční maloměsto. Tedy poměrně hojně oplývající část dnes již opravenými památkami odkazujícími na dlouhodobé pozitivní působení řádu benediktýnů a to nejen na město, ale i na jeho široké okolí a rovněž přírodním potenciálem spočívajícím v nesčetných pískovcových skalních městech tvořících roztodivné labyrinty a s podobou nejružnějších zvířat.

Příčinníci Němci se i v Broumově postarali o rozvoj a slávu průmyslu, zde nejvíc textilního. Dodnes ve městě

najdeme řadu více či méně využitých továrních i obytných budov. Po válce byli Němci vystřídáni jinými menšinami, po nichž zbyla naopak řada více či méně vybydlených paneláků...

Teploty po celé republice v oněch dnech suverénně přetahovaly třicítky a dosahovaly rekordů tam i onde, takže v návrhu každé trasy figurovalo nějaké to koupání, pokud možno bez všudypřítomných sinic. Trasa prvního dne tedy po namáhavém překonání jižních svahů Javoříč hor směřovala přes hřeben na zatopený polský lom Kamyki, což znamená v polštině Oblázky. Melafyrový, tedy černou barvou převládající lom byl funkční do 70. let a od těch dob se haldy kolem něj krásně samovolně revitalizují. Ač zpáteční cesta na hřeben rezervy každého z nás prověřila, závěrečný dlouhý silniční sjezd byl pak zaslouženou odměnou.

V kulturním programu na výletech dominoval podobně jako ve městě barok a jeho již jmenovaní nejvýznamnější tvůrci. Na jeho vrcholu se do opatské role v Břevnově, a tedy i v Broumově, dostal mladý a pragmatický Otmar Zinke, díky němuž se v nové kráse zaskvěl nejen klášter s chrámem sv. Václava a Vojtěcha, ale i zcela nové stánky Boží, které tak ještě deset okolních obcí Broumovska získalo. Ty bývají v létě vždy v úterý a sobotu otevřeny milovníkům umění, a to i pokud v některých z nich

jinak pravidelné bohoslužby nejsou. A díky tomu je vždy ve dvou kostelích z oněch desíti koncert komorní hudby.

Broumovské otevřené kostely jsou sice otevřeny jen 1x za týden na 6 hodin, ale z vybrané skupiny to platí vždy jen na půl dne, neb z každé skupiny je otevřeno 5 kostelů dopoledne a 5 odpoledne. Pochoptelně i my jsme v Šonově zjistili, že tento kostel otvírají až odpoledne a stihneme tím pádem o jeden méně, zejména když postupně všichni odpadávali kvůli počasí, takže někteří z nás po návštěvách kostelů v Heřmánkovicích a Ruprechticích se doslova naložili do sice nehlubokého ani neširokého, ale aspoň stinného a nešpinavého, protože ještě tekoucího koryta říčky Stěnavy. Nástrojově

výborně obsazený koncert v kostele sv. Jiřího a Martina v Martínkovicích, jež pak následoval onen večer, jsme již pochopitelně navštívili auty. Nádherná akustika v kostele tvaru řeckého kříže, dosti probranou sochařskou a obrazovou výzdobou, jak to již v pohraničí bývá a kupodivu solidně opravenou a trvale obývanou farou několika rodinami s dětmi ukončila tento převážně kulturní den.

Třetí krizový den, kdy měníme z uvedených důvodů kola za turistickou obuv, případně ještě za trekové hole – má to být prevence před možnými úrazy. Ukázalo se, že spíše opak je pravdou. Nicméně nepředbíhejme – cílem je skalní labyrint nad obcí Machov ležící těsně za polskou hranicí, nazvaný Błędne skały. Sice se vstupným ve zlotých, ale vcelku slušným značením jsme bludištěm prošli, jinak bychom možná všichni nedošli. Kamenem úrazu však se stala

až cesta zpět, která potvrdila, že sestup je obvykle náročnější, než výstup. Aspoň částečně jsme si však své rány vylízali na sice hodně plném, ale jinak všechny požadavky splňujícím koupáku v Polici nad Metují.

Uvítali jsme konečně lehce podmračný a deštivý čtvrtek, věnovaný terénně méně náročné cyklopouti do nedalekých Wambierzyc – nejznámějšího mariánského poutního místa celých Sudet, zvaného někdy Slezský (Kladský) Jeruzalém. Přes pohraniční městečko Radków a dále po cyklostezce se v mírném údolí zjevila do široka roztažená bazilika Navštívení Panny Marie připomínající na první pohled podobná bohatě členěná barokní poutní místa

v Mexiku či Jižní Americe. Místo proslulo hlavně zázračnou gotickou soškou Panny Marie a Kalvárií na protějším svahu, na niž navazují stavby a objekty odpovídající názvu. Cestou zátky jsme shlédli další, neplánovaně otevřený kostel sv. Maří Magdaleny v Božanově a nakonec jsme ještě navštívili interiér nejstaršího dřevěného kostela v ČR na rozsáhlém městském hřbitově na jihozápadním okraji města.

Mnohé věrné tomáškovské skauty napadlo zavzpomínat na krásné dětství v Junáku a několik táborových lokalit, umístěných v tomto vzdáleném kraji. Společná jízda vláčkem do Hronova a odtud jsme pak různými oklikami navštívili ona místa, kde někteří pamětníci s dojetím vzpomněli na své první hlídky, stavbu stanů, nákupy i bojovky, které pak jako vše ostatní se ztratí a vybledne v nejbližším ekodvoře...

Poslední den musel být zase – jak jinak než o skalách. Krásná objízdná trasa kolem Broumovských stěn. Krásnou nástupní cestou přes Křinice jsme

dosáhli úbočí z údolí, které se jeví jako strmá kuesta. Asi v polovině trasy nás pohledy na skalní útvary na pravé straně přinutily ke skrytí kola a absolvování kratší „kochací trasy“ vedoucí mj. přes Božanovský Špičák. Ještě občerstvení v Suchém Dole, ještě poslední dlouhý stoupák, a pak už pohodové lesní sjezdy lesními, lučními a sem tam zastavěnými chalupami pomalý sešup do Broumova... Mezi tím jsme měli možnost navštívit další kulturní fenomén města, a sice přístupné reprezentační prostory kláštera včetně kostela. Některé další prostory jako kapitulní síň či knihovna se ještě rekonstruují, ale i další představují různé zajímavosti jako např. věrná a pravá kopie Turínského plátna, tedy nepřesně Ježíšův pohřební rubáš.

Kromě zmíněného klášterního chrámu sv. Václava a Vojtěcha jsme navštěvovali mše svaté nejčastěji ve farním kostele sv. Petra a Pavla s hodnotným raně barokním průčelím a unikátní pozdně gotickou freskou Posledního soudu. Pan farář, který původně řekl, že k turistům příliš vstřícný vztah nemá, se postupně nechal získat některými evergreeny Jolly Singers, takže v neděli se s námi již loučil jako dobrý známý.

Jako poslední kulturní počin onoho prvního srpnového týdne byl hodinový didakticko-výtvarný projekt Scriptoribus, na nějž se přihlásil jako

první Petr Sojka a nakonec strhl svým příkladem a nadšením ještě asi 8 z nás. Naučili jsme se za tu hodinku míchat barvy, psát seříznutým husím brkem a byvše oblečení do lehkých mnišských kuten jsme vytvářeli na dobovém stojánku své výtvarně pojeté iniciály.

Jak patrně, na našich akcích si nalezne každý to, co jej baví a k čemu má blízko. Projeví se to právě například v oblibě různých místních rarit a specialit. K nim zcela jistě lze zařadit produkt místního pivovaru ve čtvrti Olivětín značky Opat. I když místní Opata přirovnávají k plzeňskému Prazdroji především kvalitou vody, mnohým z nás zaimponovala spíše ona zvláštní a nezměnitelná hořkost se zvláštním jakoby lehce bylinným aroma. Různé nefiltrované speciály, trička a další textilie z podnikové prodejny se tak staly jedním z možných dárků či osobních suvenýrů, které nám mohou připomínat klášterní cyklodovolenou v tomto lehce zastrčeném, přitom však pozoruhodném koutě východních Čech.

Igor Kyselka

